

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

..... وَ اللَّهُ لَكَرْبًا فِي هَذِهِ الْأُمَّةِ
أَخْفَى مِنْ دَبِيبِ النَّمْلِ عَلَى الصَّفَا

امام على (ع)، بحار الأنوار، ج ١٠٣، ص ١٧

چرا

قانون عملیات بانکداری بدون ربا

در سه دهه گذشته اجرا نشد؟

محمد حسین حسین زاده بحرینی

عضو هیأت علمی دانشکده اقتصاد دانشگاه فردوسی مشهد

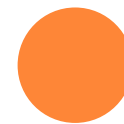
رئیس کمیته پولی، مالی و بانکی کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی

پارادوکس بانکداری اسلامی در ایران:

○ **قانون عملیات بانکداری بدون ربا** توسط فقیهان تأیید شده (یا لاقلاً، خلاف شرع تلقی نشده)؛ اما

○ **عملیات بانکی** که به استناد همین قانون انجام می شود، توسط بسیاری از آنان مورد نقد شدید قرار گرفته است.

در سال ۱۳۶۲

چه اتفاقی در صنعت
بانکداری ایران افتاد؟

پاسخ سطحی (آنچه در ظاهر اتفاق افتاده است):

تغییر بستر حقوقی عملیات بانکی کشور

که در نتیجه آن:

✓ قرض ربوی: ممنوع شد

✓ عقود مضاربه، مشارکت، جعاله، فروش
اقساطی و جایگزین آن گردید.

پاسخ عمیق (آنچه در واقع اتفاق افتاده است):

**استراتژیک شدن
فضای فعالیت بانکداری در کشور**

تعریف:

یک فرایند تصمیم گیری (مثلاً سرمایه گذاری یا وام دهی و ...) **غیر استراتژیک** است اگر:

یکی از بازیگران (مثلاً بانک) برای تصمیم گیری،
به داشتن **اطلاع** از آنچه بازیگر دیگر (مثلاً گیرنده تسهیلات)
می داند و انجام می دهد، نیازی نداشته باشد.

